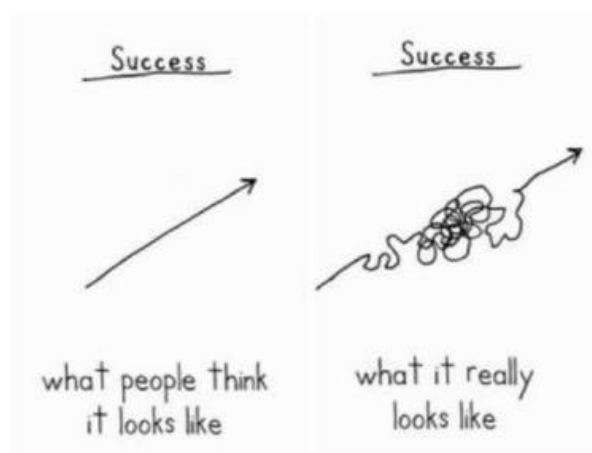

Nieuwsbrief Remonstranten

Werken aan de Toekomst

Nummer 1 - 26 oktober 2023

- 1 Spannende reis
- 3 Duurzame gemeenschappen
- 3 Financieringsmodellen
- 4 Succesvol door...
- 5 Initiatieven in gemeenten
- 6 Landelijke initiatieven
- 7 Vrijzinnig perspectief
- 7 Wist u dat...

Een spannende reis met lonkend perspectief

De reis. Voor u ligt een eerste nieuwsbrief van het team Toekomst. Deze nieuwsbrief is geschreven door Jan Berkvens, Silvio Roduner en Annemarie Gerretsen, maar het team Toekomst is veel groter. Landelijk zijn wij voortdurend in afstemming met de medewerkers van het landelijk bureau, het hoofdbestuur (CoZa), de adviseurs uit de taakgroep Personeel, Gemeenten en Innovatie, de taakgroep Marketing en Communicatie en natuurlijk InZicht, waar ook predikanten en het seminarium meedenken over de inhoud van onze boodschappen. En inmiddels zijn er door het hele land heen mensen in gemeenten bezig met het perspectief voor hun gemeenschappen. En ook om ons heen is veel dynamiek in contact met een diversiteit aan spelers die eveneens geïnteresseerd zijn in het in stand houden van het vrijzinnig gedachtengoed. Er gebeurt zo veel dat het onmogelijk is om uitputtend te zijn. In ieder geval komt er uit al deze contacten een bemoedigend beeld.

In deze nieuwsbrief maken we een begin met ons reisverslag. We willen graag onze inzichten, ervaringen en projecten met u delen. Zoals het beeld hierboven aangeeft weten ook wij lang niet altijd hoe we de weg het beste kunnen vervolgen. Ook het doel van onze reis wordt pas duidelijk als we samen onderweg zijn. Het is een gezamenlijke zoektocht. Samen zullen wij de wegen verkennen en de juiste afslagen

nemen. En dan nog kunnen we verdwalen en moeten we de juiste weg proberen te vinden. Wij hopen natuurlijk dat deze nieuwsbrief u prikkelt of dat u graag uw verhaal of inzichten met ons wilt delen. Of misschien wilt u gewoon een vraag stellen? Hoe meer mensen met ons op reis gaan, hoe mooier we dat vinden. Mail ons dus gerust via toekomst@remonstranten.org.

Lonkend perspectief. U zult misschien denken, dat klonk best positief, die inleiding. Dat klopt, we zien veel perspectief. Natuurlijk zien en delen we ook uw zorgen. We zien dat er gemeenten zijn die door hun ouder wordende ledenbestand maar moeizaam een kerkenraad kunnen vormen. We zien dat financiële middelen afnemen doordat ledentallen (en vrienden) steeds minder worden. We zien dat veel gemeenten zich maar een kleine predikantsaanstelling kunnen permitteren met alle ingewikkeldheden van dien.

Maar we zien ook veerkracht. En we zien dat Remonstranten en vrijzinnigen in staat zijn om prachtig aanbod aan te bieden en dat dit aanbod aanslaat. We hopen dat u regelmatig in de agenda van de website kijkt waar veel van ons gezamenlijke aanbod is terug te vinden, bijvoorbeeld:

<https://www.remonstranten.nl/agenda/lijst/>

The screenshot shows the top navigation bar of the Remonstranten website with the logo and the tagline 'Geloof begint bij jou'. The main content area lists three events:

- 4 Diaconale dag 'Dicht de kloof! Ieder kind kansrijk zonder armoede'** in Vijburg Amsterdam, on 4 November from 10:00 to 17:00. Description: 'De Diaconale Dag van de Remonstranten "Dicht de kloof! Ieder kind kansrijk zonder armoede", georganiseerd door Catoof & Samenleving, vindt dit jaar plaats op 4 november in de kerk van Vijburg in Amsterdam. Hoofdspreker op de dag is Hans Spekman, voormalig Tweede Kamerlid, nu directeur van het Jeugeducatiefonds. Lees alle informatie Kantt u ook? U
- 4 Huub Oosterhuis: muziek, gedichten en gedachten** at Lokhorstkerk Pieterskerkstraat 1, Liden, on 4 November from 20:00 to 22:00. Description: 'Op eerste Paasdag van dit jaar overleed Huub Oosterhuis. De muziekcommissie van de Doopgezinde en Remonstrante gemeente Liden biedt u een bijzondere avond aan met een keuze uit zijn nagelaten werk. Ter herdenking, maar bovenal uit dankbaarheid voor deze theologische voorganger en dichter die op vele vlakken van grote invloed is geweest voor de vrijzinnige
- 5 Lekenpreek door Arfan Ikram** at Remonstranten Oosterbeek Wilhelminalaan 10, Oosterbeek, on 5 November from 10:00 to 12:00. Description: 'Regelmatig nodigen we een interessante spreker uit voor een lekenpreek – een preek die wordt verzorgd door een niet-theoloog. Op de eerste zondag in november is dat Arfan Ikram, hoogleraar epidemiologie aan het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam en adjunct hoogleraar aan de Harvard Universiteit. De ouders van Arfan Ikram vertrokken midden jaren zeventig vanuit Pakistan

The screenshot shows the Remonstranten website agenda page with a navigation bar and a category filter. The main content area shows a calendar view for October 2023:

- 24 Zeeuwse Gesprekkring voor Vrijzinnig Gelovigen** at Wijkcentrum Hof van Buren, Oranjelaan 17, Middelburg, on 24 October from 13:00 to 14:00. Description: 'Arnold Wiggers (Winterswijk 1958) spreekt over 'De collectie oud bezit van de ZB Bibliotheek van Zeeland'
- 25 Filosofisch Café Haarlem met Dilara Bilgic** at Remonstranten Haarlem Oranjekade 1, Haarlem, on 25 October from 19:45 to 21:45.

Aanbod en vorm. Het blijft nog zoeken naar hoe we een groter aantal mensen kunnen betrekken bij ons aanbod. Ook zien we dat we wel iets moeten doen, gemiddeld genomen, aan de vorm. We zijn natuurlijk een kerk en als vrijzinnigen hebben we last van het dominante orthodoxe imago van kerk. In onze gesprekken nemen we vrijwel altijd de vraag mee wat mensen weerhoudt om naar onze activiteiten toe te gaan. Daar komt een beeld uit dat we toch nog wel erg naar binnen gekeerd zijn en ook dat het verstandig zou zijn eens naar onze vormen te kijken. We merken dat het helpt als ieder die met aanbod bezig is zich realiseert dat vorm ertoe doet. En we hopen dat men daarbij standaard de vraag stelt wat er nodig is om de betreffende activiteit ook in de pul te laten vallen van die persoon die de drempel nog niet over komt.

Neem gerust contact op met Michel Peters, communicatiemedewerker van het landelijk bureau via communicatie@remonstranten.org als uw aanbod op de landelijke website wilt plaatsen, advies wilt over ondersteunend promotiemateriaal of gewoon eens van gedachten wilt wisselen.

Duurzame gemeenschappen

De zondagsdiensten en het flankerend aanbod bieden een mooi vertrekpunt voor onze -remonstrantse- en vrijzinnige toekomstbestendigheid. Maar is er dan ook echt zicht op duurzame gemeenschapsvorming? In hun recent uitgekomen boek 'De leegte voorbij' beschrijven Joost Röselaers en Esther van Fenema de behoefte aan meer onderlinge solidariteit in onze samenleving. Ook komt er naar voren dat er vraag is naar een verhaal - groter dan onszelf - waaraan we ons kunnen verbinden. Zij noemen als bouwstenen voor gemeenschapsvorming traditie en toekomstperspectief. Hun inzichten doen ons beseft versterken, dat als we onze vorm aanpassen, we nog beter bij kunnen dragen aan datgene waaraan de maatschappij behoefte heeft. Niet om dat ene 'juiste' verhaal te vertellen doch om ruimte te kunnen bieden voor het uitwisselen van verschillende (individuele) perspectieven. Ook wij willen over de grenzen van onze 'bubbel' heen stappen en verbindingen leggen.

Dit sluit aan bij datgene dat we eerder beschreven als belangrijke vraag: hoe moet onze gemeenschap eruitzien wil iemand echt de drempel overstappen. In de zoektocht van de gemeenten Hoorn en Oude Wetering denkt men dat er in ieder geval twee dingen moeten gebeuren. Allereerst moet de kring betrokkenen sterk vergroot worden. Dit kan door een veel centralere plek in de burgerlijke gemeenschap in te nemen. Ten tweede zien ze perspectief in het veel beter benutten van hun vastgoed. Ook dit pakken ze op met de burgergemeente. Het verhaal van Hoorn is terug te lezen in het oktobernummer van AdRem: [Inspiratie in Hoorn | Remonstranten](#)

Financieringsmodellen

Steevast komt bij de gesprekken over de toekomst aan de orde dat we op zoek moeten naar nieuwe financieringsmodellen. Onze leden en vriendenaantallen dalen immers en dat betekent dat er steeds minder financiële middelen binnenkomen. De gemeenten Hoorn en Oude Wetering denken dat het beter benutten van het vastgoed hier een belangrijke rol in kan spelen. Als het deze gemeenten lukt om het gebouw een verbindende plek te geven in de samenleving, dat zou dat moeten leiden tot vastgoed

dat financieel zo rendabel wordt gemaakt dat het een solide financieringsbron wordt. Zo heeft de gemeente Oude Wetering een monumentaal kerkje in eigendom op een groot stuk terrein met ook nog een grote woning en een klein appartement. De Remonstrantse Gemeente is met de burgergemeente in gesprek over het ten dienste stellen van het hele complex voor het ontwikkelen van een betekenisvolle plek voor de inwoners van Oude Wetering, Roelofarendsveen en de wijdere omgeving. Binnen een geheel aan activiteiten kan vrijzinnig geloven dan doorgang blijven vinden.

Andere financieringsbronnen zijn natuurlijk ook denkbaar. Steeds vaker kunnen mensen een kaartje kopen voor een remonstrantse- of vrijzinnige activiteit ('pay per view') en er is al diverse malen geopperd om in abonnementen en donateurschappen te denken. Wij zullen dit verder verkennen en horen graag van uw ideeën en ervaringen op dit vlak.

Succesvol door...

Succesfactoren. Wij komen op veel verschillende plekken en iedere plek is uniek. In onze gesprekken zien we wel dat een aantal zaken randvoorwaardelijk zijn voor succes.

Energiek team. Daar waar Remonstranten/ Brede Vrijzinnigen stappen vooruit maken zien we altijd kerkenraden met energie aan het werk. Zij verwoorden zelf de noodzaak om 'out of the box' te gaan denken en handelen. Met een aantrekkelijke programmering – ook voor buitenstaanders – maken zij frisse activiteitenkalenders. Daarnaast behouden zij de vriendelijke, warme zorg voor de leden van hun gemeenschap, of het nou leden, vrienden of belangstellenden zijn. Als actieve vrijwilligers dragen zij elkaar en zijn ze ook bereid andere partners te betrekken.

Predikanten. Predikanten spelen altijd een hele belangrijke rol. Zij die naast het ene deel van de kerntaak (voorgaan en zorg voor de gemeenteleden) ook het tweede deel van hun kerntaak invullen, nemen de toekomst van de gemeente met enthousiasme ter hand. Daarom richten wij als toekomstteam onze focus ook op de ondersteuning van de huidige predikanten.

Benutting gebouw. Vaak zijn de gebouwen groot genoeg om er een levendig cultureel-maatschappelijk programma in aan te bieden in aanvulling op de kerkdiensten. Dit gaat wel over andere, nieuwe en jongere doelgroepen. Uitgangspunt is dat er gekerkt wordt en culturele, maatschappelijke en levensbeschouwelijke activiteiten plaatsvinden. De (commerciële) exploitatie van de gebouwen schept financiële ruimte om te investeren in de versterking van de kwaliteit op alle vlakken zoals bijvoorbeeld de versterking van het aanbod, de communicatie en marketing tot en met de basale technieken in de dienst.

Initiatieven in gemeenten

Als team Toekomst hebben wij te maken met alle gemeenten. Wij ondersteunen gemeenten in de vormgeving van de toekomst op heel verschillende manieren. Waar mogelijk zullen we u meenemen in de plannen. Voor nu geven we vast een bloemlezing:

❖ Alkmaar

Gesprekken over mogelijkheden tot samenwerking.

❖ Dokkum

Eerste verkenningen over duurzaamheid uitventen, benutting kerkgebouw, samenwerking in Noord Nederland, ruil-mogelijkheden met andere gemeenten/predikanten.

❖ Hoorn

Ombouw van Foreestenhuis naar plek voor verbinding en ontmoeting (haalbaarheidsstudie uitgevoerd 2022/23, uitwerking 2023), theetuin/koffiekamer, retraite, programmering.

❖ Oude Wetering

Verkenning met Stichting Knarrenhof voor gemengde woonvormen en centrale rol voor kerkgebouw en programma voor ontmoeting in de bredere samenleving.

❖ Naarden-Bussum en Amsterdam

Ondersteuning Kerkenraden bij samenwerking.

❖ Haarlem

Extra geld beschikbaar voor bezinningscentrum, inclusief programmering en inzet gebouw in Haarlem, er zijn goede vooruitzichten door aangepaste vacature.

❖ Boskoop

Inzet gebouw voor ontmoeting in de bredere samenleving. Boskoop is een exemplarische gemeente zoals er velen zijn, wat betreft de vergrijzing, afnemend kader, eigen gebouw en de interesse om op een toekomstbestendige wijze kerk te kunnen zijn.

- ❖ **Hengelo**
Gemeente heeft uitgebreid stilgestaan bij de toekomst en kiest ervoor het bestaande zo lang mogelijk te bewaren. Er is een vraag naar praktische landelijke ondersteuning.
- ❖ **Lochem**
Verkenning mogelijkheden in de bredere samenleving, voorlopig 'on-hold' door gebrek aan menskracht. Een frisse activiteitenkalender kan helpen om nieuwe mensen te interesseren. Dat zou op termijn perspectief kunnen bieden voor bemensing van een lokaal toekomstteam.
- ❖ **Meppel**
Plek voor ouderen en ontmoeting, samenwerking met andere Vrijzinnigen geïntensiveerd.
- ❖ **Hoogeveen**
Plek voor ontmoeting en bezinningsdiensten. Een plan voor lokale marketing en verbreding van het aanbod is door ontbrekende bestuurskracht opgeschoven.
- ❖ **Leeuwarden**
Eerste verkenning met kerkenraad, behoefte aan uitwisseling en praktische, lokale communicatieondersteuning.
- ❖ **Groningen**
Gesprek in november.
- ❖ **Utrecht-Schoonhoven**
In gesprek over mogelijkheden voor een doorstart met exploitatieplan versus verkoop gebouw(en) door Utrecht.
- ❖ **Rotterdam**
Groep voor young professionals en zingeving.
- ❖ **Midden Zeeland (Middelburg)**
Eerste verkenning met kerkenraad over toekomst.
- ❖ **Eindhoven**
Gesprek met predikant, voorbereiding workshop met gemeenteleden, vraag naar begeleide intervisie m.b.t. de tweede kerntaak van predikanten.

Landelijke initiatieven

Naast initiatieven in gemeenten zijn er ook een aantal landelijke initiatieven. Ook daar delen we een eerste indruk met u:

- > **Kelsterbach**
We onderzoeken de mogelijkheid om de gemeenschap in het Duitse Kelsterbach een remonstrantse gemeente te laten worden.
- > **Urban Chaplaincy**
We ondersteunen een enthousiaste initiatiefneemster in haar plannen in samenwerking met het seminarium en één of meerdere gemeenten.
- > **Arminius**
De jongerengemeente is in augustus naar Suriname geweest. Zie hier een eerste impressie van hun reis: [Jonge Remonstranten in Suriname - YouTube](#)

- > **Retraites**
Voortbordurend op het succes van de huidige retraites worden inhoud en vormen verkend.
- > **Inspiratiedagen en masterclasses voor kerkenraden, gemeenteleden en predikanten**
We verzorgen voor u inspiratiedagen over thema's als: 'benut je gebouw', vorm en inhoud van programma's, 'werven van nieuwe gezichten'. We zijn in april 2023 gestart met een gezamenlijk bezoek aan het Stedelijk Museum Schiedam en Heilige Boontjes Rotterdam. Zie het stuk hierover in de AdRem van september: [Kerk moet kernwaarden naar buiten toe uitstralen | Remonstranten](#)
- > **Film**
Verkenning naar meer inzet van andere vormen. Zie bijvoorbeeld: [Film voor 30/35+: Organiseer een Barbie De Film Avond! | Remonstranten](#)

Vrijzinnig perspectief

Samen met vrijzinnige partners lopen de volgende initiatieven:

- > **SSVG**
Wat de Stichting Stimulering Vrijzinnig Gedachtegoed is kunt u lezen op hun mooie website: [Wat is de SSVG? - Voormeervrijzinnigheid.nl](#) Dit platform, waarvan Remonstranten, Doopsgezinden en Vrijzinnigen Nederland het bestuur vormen, biedt een geweldige kapstok om nog veel meer met elkaar op te trekken en samen een mooi en breed vrijzinnig aanbod vorm te geven. Daarover zijn we nu met elkaar in gesprek.
- > **35 +**
Projectplan opgezet met 35+'ers samen: een 30/35+ proeftuin, waarbij samen met geïnteresseerden uit de doelgroep vormgegeven wordt aan het aanbod voor deze diverse groep en uitgevonden wordt wat werkt en wat niet. Er wordt gezocht naar een mix van lokaal/regionale en landelijke activiteiten.
- > **GGZ**
Verkenningen naar een bredere inzet van de remonstrantse geestelijk verzorgers.

Wist u dat

- ❖ U uw activiteiten kunt laten opnemen in de landelijke agenda via het landelijk bureau?
- ❖ Dat u het boek van Joost Röselaers en Esther van Fenema (binnenkort) kunt kopen via onze webshop? [Webshop | Remonstranten](#)
- ❖ Dat er een tegel Toekomst zit op de website waar we steeds meer wetenswaardigheden zullen gaan delen?
- ❖ Dat het sowieso leuk is om de website met regelmaat te bezoeken?
- ❖ Dit onze eerste, maar zeker niet onze laatste nieuwsbrief is?
- ❖ U ons altijd kunt bereiken via toekomst@remonstranten.org?

